

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.357/2294/7865

Konu : Yazılı soru önergesi

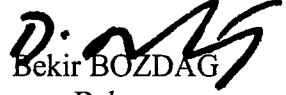
15/1.2/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-36243 sayılı yazı,
b) 01/07/2016 tarihli ve 56020453/2016-610.01.E.1290/4803 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Ankara Milletvekili Erkan Haberal tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5305 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAG
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.540/2293/7864
Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 12 / 2016

Sayın Erkan HABERAL
Ankara Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5305 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma" kenar başlıklı 68. maddesinde, vatandaşların, siyasî parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahip olduğu, parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerektiği; siyasî partilerin demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurları olduğu; siyasî partilerin önceden izin almadan kurulacağı ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdüreceği,

3- "Seçimlerin genel yönetimi ve denetimi" kenar başlıklı 79. maddesinde seçimlerin, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılacağı, seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevinin Yüksek Seçim Kuruluna ait olduğu, Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamayacağı,

4- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun;

1- "Siyasi parti sicili" kenar başlıklı 10. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet Başsavcılığınca her siyasi parti için bir sicil dosyası tutulacağı,

2- "Siyasi partilere üye olma" kenar başlıklı 11. maddesinde, onsekiz yaşını dolduran, medeni ve siyasi hakları kullanma ehliyetine sahip bulunan her Türk vatandaşının bir siyasi partiye üye olabileceği, ancak; hakimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencilerinin siyasi partilere üye olamayacağı,

3- "Gerçek dışı üye kaydı yapılması" kenar başlıklı 114. maddesinde, siyasi partiye yazılı üyelik başvurusu bulunmayan veya mevcut olmayan kişileri gerçeğe aykırı olarak üye kaydedenler hakkında bir aydan üç aya kadar hapis ve elli günden iki yüz güne kadar adli para cezası verileceği,

C) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- Siyasi faaliyetlere katılma ve bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma hakkı anayasal teminat altında olup, bu hakkı engelleme yahut kısıtlama sonucu doğurabilecek davranışlar kanunlarımızda suç olarak tanımlanmış, kişinin bilgi ve isteği dışında bir siyasi partiye üye olarak kaydedilmesi eylemi de 2820 sayılı Kanundaki özel düzenlemeyle ceza yaptırımına bağlanmıştır. Bu çerçevede, Anayasanın 9 ve 138. maddeleri ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun belirtilen hükümleri çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmakta olup, soruşturma aşamasında ve açılan davalarda yargı yetkisi kapsamında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

III- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan 01/06/2016 tarihli yazışmaya verilen cevapta;

Siyasi partilere kayıtlı üyelerin, siyasi parti genel başkanlıklarınca altı ayda bir Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Siyasi Partiler Sicil Bürosuna bildirildiği; bu bildirimin fiziki ortamda gerçekleşmediği, UYAP'a bağlı olarak siyasi partiler programı SİPARWEB üzerinden elektronik ortamda kayıtlarına aktarıldığı,

Kişilerin siyasi parti üyelik kayıtlarının, ilgili partinin ilçe başkanlıkları tarafından

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

yapıldığı, üye kayıt defterinin de ilçe başkanlıklarınca tutulduğu, siyasi partilere üye olmak isteyen kişilerin, Kanunda ve ilgili parti tüzüğünde gösterilen şartlara ve usullere göre üye olma ve dilediği zaman üyelikten çekilme hakkı bulunduğu,

01/06/2016 tarihi itibarıyla siyasi partiler sicilinde kayıtlı 95 parti, 12.244.319 parti üyesi bulunduğu,

Talebi dışında herhangi bir siyasi partiye üye yapılanların sayısını tespit etmenin mümkün olmadığı, ilgili kişinin başvuruda bulunması, konunun soruşturulup yargılama yapılması ve kaydı yapının mahkûmiyeti halinde bu hususun ortaya çıkabileceği,

Başsavcılıklarında, 2820 sayılı Kanunun 11. maddesinde yer alan hükme rağmen iradeleri dışında siyasi partilere kaydedilen devlet memurlarına ilişkin istatistiki bilgi bulunmadığı,

Bildirilmiştir.

IV- 1992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun "Görev" kenar başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, adlî sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Soru önergesine konu edilen hususlarda istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, 2820 sayılı Kanunda yer alan "Gerçek dışı üye kaydı yapılması" kenar başlıklı 114. maddesi uyarınca açılan davalardaki suç ve sanık sayısına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan